

Bản án số: 05/2022/KDTM-ST

Ngày 30-9-2022

V/v Tranh chấp bồi thường thiệt hại hàng hóa
theo hợp đồng vận chuyển bằng đường biển

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TOÀ ÁN NHÂN DÂN QUẬN HẢI AN, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Hằng

Các Hội thẩm nhân dân:

Ông Nguyễn Văn Hiếu

Bà Phạm Thị Yên

- Thư ký phiên tòa: Bà Lưu Hải Hà - Thư ký Toà án nhân dân quận Hải An, thành phố Hải Phòng.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân quận Hải An, thành phố Hải Phòng tham gia phiên tòa: Bà Nguyễn Thùy Linh - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 9 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hải An, thành phố Hải Phòng xét xử sơ thẩm công khai vụ án thụ lý số 08/2022/TLST-KDTM ngày 09 tháng 6 năm 2022 về việc tranh chấp bồi thường thiệt hại hàng hóa theo hợp đồng vận chuyển bằng đường biển theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 06/2022/QĐXXST-KDTM ngày 30 tháng 8 năm 2022 và Quyết định hoãn phiên tòa số 05/2022/QĐST-KDTM ngày 14 tháng 9 năm 2022, giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Công ty TNHH Phương V; địa chỉ trụ sở: Số M, phường N, quận B, thành phố Hà Nội.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Vũ Đăng H - Chức vụ: Giám đốc; vắng mặt.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Hoàng Văn T, sinh năm 1950; nơi cư trú: Số M, phường M, quận N, thành phố Hải Phòng; là Cán bộ Chi nhánh Công ty TNHH Phương V (Theo giấy ủy quyền số 068-2022/UQ ngày 07/6/2022); có mặt.

- Bị đơn: Công ty Cổ phần Vận tải biển H; địa chỉ trụ sở: Số B, phường Đ, quận H, thành phố Hải Phòng.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Nguyễn Đức T - Chức vụ: Giám đốc; vắng mặt.

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:*

1. Công ty Cổ phần Vận tải biển Hoàng L; địa chỉ trụ sở: Số L, phường Đ, quận N, thành phố Hải Phòng;

Người đại diện hợp pháp: Ông Lê Văn K, chức vụ - Giám đốc; vắng mặt và có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

2. Công ty TNHH Vận tải Tân Đông Đ; địa chỉ trụ sở: Số G, khu dân cư S, phường P, Quận X, thành phố Hồ Chí Minh;

Người đại diện hợp pháp: Ông Bùi Văn H, chức vụ - Giám đốc; vắng mặt và có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Trong đơn khởi kiện, đơn khởi kiện bổ sung, quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa sơ thẩm nguyên đơn là Công ty TNHH Phương V và người đại diện hợp pháp của nguyên đơn trình bày:

Công ty Cổ phần Tập đoàn Hoa S (sau đây gọi tắt là Công ty Hoa S) và Công ty TNHH Phương V (sau đây gọi tắt là Công ty Phương V) ký Hợp đồng nguyên tắc về việc vận chuyển hàng hóa số 32/2015/HĐNTVC/HS-PV ngày 01/10/2015 về việc vận chuyển hàng hóa và Phụ lục số 01 Hợp đồng vận chuyển (Số 32/2015/HĐNTVC/HS-PV) ngày 01/8/2016, nội dung: Vận chuyển 131 cuộn/2.708,96 tấn thép cuộn cán nguội từ cảng SSIT, Phú Mỹ tới cảng Nghi Sơn, Thanh Hóa.

Do Công ty Phương V không có phương tiện vận chuyển nên đã Ký Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng tàu biển số 077/HĐVC/PV-TĐĐ ngày 02/8/2016 với Công ty TNHH Vận tải Tân Đông Đ (Sau đây gọi tắt là Công ty Tân Đông Đ). Cùng ngày Công ty Tân Đông Đ ký Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng tàu biển số 078/HĐVC/TĐĐ - HL với Công ty Cổ phần Vận tải biển Hoàng L (sau đây gọi tắt là Công ty Hoàng L). Công ty Hoàng L ký Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng tàu biển 02/08/2016/HĐVC/HL-HA ngày 02/8/2016 với Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An (sau đây gọi tắt là Công ty H). Công ty H là đơn vị trực tiếp vận chuyển hàng hóa của Công ty Hoa S trên Tàu Thành Đạt 01 – BLC. Tàu này Công ty H thuê tài chính của Công ty Cho thuê tài chính TNHH BIDV-SUMI TRUST (Sau đây gọi tắt là Công ty BSL). Trên cơ sở các hợp đồng đã ký, Công ty H nhận khối lượng 131 cuộn/2.708,96 tấn thép cuộn cán nguội tại cảng SSIT, Phú Mỹ để vận chuyển đến cảng Nghi Sơn, Thanh Hóa trên tàu Thành Đạt 01-BLC. Quá trình vận chuyển, tàu Thành Đạt 01-BLC gặp sự cố đâm va với tàu Guo Shun 21.

Theo kết luận giám định tổn thất của Công ty Cổ phần Giám định Phương Bắc thì khối lượng hàng hóa bị tổn thất là 131 cuộn/2.708,96 tấn thép cuộn cán nguội, giá trị là 30.193.028.303 đồng. Nguyên nhân tai nạn do yếu tố con người, đặc biệt là sự chủ quan, thiếu kinh nghiệm của Thuyền phó 2 tàu Guo Shun 21 và Thuyền trưởng tàu Thành Đạt 01-BLC. Mức độ lỗi theo biên bản thỏa thuận ngày 16/11/2017 các chủ tàu và các bên liên quan đến tổn thất đã thống nhất xác định: Tỷ lệ lỗi của tàu Thành Đạt 01-BLC là 42% và tỷ lệ lỗi của tàu Guo Shun 21 là 58%.

Số tiền tổn thất hàng hóa này Tổng Công ty Cổ phần Bảo Minh đã bồi thường cho Công ty Hoa S. Công ty Hoa S đã thế quyền cho Bảo Minh khởi kiện để yêu cầu các bên gây thiệt hại phải bồi thường. Tàu Thành Đạt 01-BLC chưa bồi thường cho Bảo Minh. Vì vậy Công ty Bảo Minh đã được Công ty Hoa S thế quyền để khởi kiện Công ty Phương V đòi bồi hoàn thiệt hại đối với tổn thất do tàu Thành Đạt 01 – BLC gây ra tại Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng.

Tại Bản án sơ thẩm số 01/2020/KDTM-ST ngày 10/01/2020, Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Tổng Công ty Bảo Minh, buộc Công ty Phương V phải có trách nhiệm bồi thường tổn thất hàng hóa theo Hợp đồng vận chuyển đã ký giữa Công ty Phương V và Công ty Hoa S cho Tổng Công ty Bảo Minh, các khoản tiền tổng cộng là 14.300.774.822 đồng. Đồng thời bản án đã nhận định Công ty Phương V có quyền khởi kiện đơn vị vận chuyển trực tiếp gây tổn thất hàng hóa của Công ty Hoa S bằng vụ kiện độc lập khác.

Công ty Phương V thấy quyền và lợi ích hợp pháp của mình bị xâm phạm trực tiếp vì Công ty Phương V chỉ là đơn vị vận tải thứ cấp, không phải là đơn vị trực tiếp vận chuyển và không gây thiệt hại đến lô hàng thép của Công ty Hoa S. Như vậy Công ty H phải có trách nhiệm bồi thường đối với thiệt hại hàng hóa vận chuyển của lô hàng trên theo Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng đường biển số 02/08/2016/HĐVC/HL-HA ngày 02/8/2016.

Nay Công ty Phương V khởi kiện đề nghị Tòa án nhân dân quận Hải An, thành phố Hải Phòng buộc người vận chuyển trực tiếp là Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An phải có trách nhiệm bồi thường cho Công ty Phương V khoản tiền mà Tổng Công ty Bảo Minh đã bồi thường cho Công ty Hoa S tương ứng tỷ lệ lỗi 42% và khoản tiền lãi chậm thanh toán theo mức lãi suất cơ bản do ngân hàng Nhà nước quy định tại thời điểm khởi kiện là 9%/năm. Tạm tính đến ngày 07/8/2018 (là ngày mà Tổng Công ty Bảo Minh yêu cầu) cho đến khi Công ty H thanh toán xong khoản tiền phải bồi thường cho Công ty Phương V là 17.931.035.603 đồng, cụ thể:

1. Số tiền bồi thường tương ứng tỷ lệ lỗi 42% là: $42\% \times 30.193.028.303$ đồng = 12.681.071.887 đồng.

2. Tiền lãi chậm trả của số tiền 12.681.071.887 đồng là 46 tháng x 114.129.646 đồng = 5.249.963.716 đồng.

Trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa sơ thẩm, nguyên đơn thay đổi yêu cầu khởi kiện, yêu cầu Công ty H phải thanh toán số tiền mà Công ty Phương V phải trả cho Công ty Bảo Minh theo Bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền là 14.300.774.822 đồng bao gồm: Tiền bồi thường tương ứng tỷ lệ lỗi 42% là 12.681.071.887 đồng và khoản tiền lãi chậm thanh toán là 1.619.702.882 đồng. Ngoài ra Công ty Phương V không yêu cầu Công ty H phải thanh toán bất kỳ khoản tiền nào khác.

Bị đơn Công ty H: Trong quá trình giải quyết vụ án, đã được Tòa án tổng đạt, niêm yết hợp lệ thông báo thụ lý, giấy triệu tập và các văn bản tố tụng của Tòa án nhưng người đại diện hợp pháp của bị đơn không đến Tòa án làm việc theo giấy triệu tập, không trình bày ý kiến, không tham gia phiên họp tiếp cận công khai chứng cứ và hòa giải. Tòa án đã tiến hành xác minh: Hiện nay Công ty đóng cửa. Phòng đăng ký kinh doanh Sở Kế hoạch và Đầu tư thành phố Hải Phòng cung cấp: Công ty H được cấp giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp số 0201573963 ngày 22/9/2014, đăng ký thay đổi lần thứ 1 ngày 05/11/2014; đăng ký thay đổi lần 2 ngày 18/7/2016 địa chỉ trụ sở chính: Số 99K/110 đường Bùi Thị Từ Nhiên, phường Đông Hải 1, quận Hải An, thành phố Hải Phòng. Tình trạng doanh nghiệp: Đang hoạt động. Tòa án đã tiến hành xác minh và niêm yết các văn bản tố tụng theo quy định của pháp luật.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Công ty TNHH Vận tải Tân Đông D, Công ty Cổ phần Đại lý Vận tải biển Hoàng L cùng thống nhất trình bày: Xác nhận lời trình bày của Công ty Phương V về việc ký ký Hợp đồng đại lý vận chuyển, việc tai nạn xảy ra và thiệt hại đối với lô hàng là 131 cuộn/2.708,96 tấn thép cuộn cán nguội của Công ty Hoa S trên Tàu Thành Đạt 01 – BLC theo Phiếu vận chuyển số 01/PVC ngày 07/8/2016 từ cảng SSIT, Phú Mỹ tới cảng Nghi Sơn, Thanh Hóa là đúng. Sau khi thiệt hại xảy ra, Công ty Bảo Minh đã tiến hành thủ tục bảo hiểm hàng hóa và đã thanh toán tiền bảo hiểm cho Công ty Hoa S.

Công ty Hoa S đã thế quyền cho Bảo Minh khởi kiện để yêu cầu Công ty Phương V phải bồi thường cho Tổng Công ty Bảo Minh số tiền tương ứng với tỷ lệ lỗi là 42%. Tại Bản án sơ thẩm số 01/2020/KDTM-ST ngày 10/01/2020, Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Tổng Công ty Bảo Minh, buộc Công ty Phương V phải có trách nhiệm bồi thường tổn thất hàng hóa theo Hợp đồng vận chuyển đã ký giữa Công ty Phương V và Công ty Hoa S cho Tổng Công ty Bảo Minh, các khoản tiền tổng cộng là 14.300.774.822 đồng.

Sau khi Bản án số 01/2020/KDTM-ST ngày 10/01/2020, Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng có hiệu lực pháp luật, Công ty Phương V, Công ty Hoàng L và Công ty Tân Đông Đ cùng trao đổi thống nhất và xác định Công ty H là đơn vị trực tiếp vận chuyển hàng hóa phải có trách nhiệm bồi thường khoản tiền do làm mất mát hàng hóa như các bên đã thỏa thuận ký kết tại các hợp đồng đại lý vận chuyển.

Nay Công ty Phương V khởi kiện đề nghị Tòa án nhân dân quận Hải An, thành phố Hải Phòng buộc người vận chuyển trực tiếp là Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An phải có trách nhiệm bồi thường cho Công ty Phương V khoản tiền mà Công ty Phương V phải hoàn trả cho Tổng Công ty Bảo Minh số tiền Công ty Bảo Minh đã bồi thường cho Công ty Hoa S (theo Bản án số 01/2020/KDTM-ST ngày 10/01/2020 của Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền) tương ứng tỷ lệ lỗi 42% và khoản tiền lãi chậm thanh toán.

Quan điểm của Công ty Tân Đông Đ, Công ty Hoàng L như sau: Việc ký kết hợp đồng đại lý vận chuyển giữa các công ty là hợp pháp, trong hợp đồng đại lý vận chuyển cũng đã thỏa thuận rất rõ ràng về trách nhiệm bồi thường khi hàng hóa bị mất mát, hư hỏng. Vì thế, khi thiệt hại xảy ra thì Công ty H là đơn vị phải chịu trách nhiệm bồi thường toàn bộ tổn thất do là người trực tiếp quản lý, khai thác tàu Thành Đạt 01-BLC, Công ty Tân Đông Đ, Công ty Hoàng L chỉ là đại lý vận chuyển không phải chịu bất kỳ trách nhiệm gì đối với tổn thất về hàng hóa mà Tàu Thành Đạt 01-BLC gây ra. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Công ty Phương V.

- Công ty Cổ phần Tập đoàn Hoa S và Tổng Công ty Cổ phần Bảo Minh: Trong quá trình giải quyết vụ án đã không có quan điểm gì gửi cho Tòa án.

- Công ty Cho thuê tài chính TNHH BIDV-SUMI TRUST trình bày: Trong vụ án này, giữa các Công ty Phương V, Công ty Hoàng L, Tổng Công ty Bảo Minh, Công ty Hoa S đều không tồn tại bất cứ giao dịch hay mối quan hệ nào với Công ty BSL. Công ty BSL không liên quan đến vụ án này nên việc tham gia tố tụng của Công ty BSL là không cần thiết. Vì vậy Công ty BSL đề nghị được vắng mặt trong tất cả các buổi làm việc, vắng mặt trong tất cả các phiên xét xử của Tòa án.

Tại phiên tòa, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến như sau:

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Hội đồng xét xử, Thư ký phiên tòa trong quá trình giải quyết vụ án kể từ khi thụ lý cho đến trước thời điểm Hội đồng xét xử nghị án thực hiện đúng quy định của pháp luật.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự: Nguyên đơn, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của người tham gia tố tụng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Bị đơn đã

không thực hiện đúng quyền, nghĩa vụ của người tham gia tố tụng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Quan điểm giải quyết vụ án: Đề nghị Hội đồng xét xử: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn: Buộc Công ty H phải bồi thường cho Công ty Phương V số tiền 12.681.071.887 đồng do việc Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An gây thiệt hại về hàng hóa vận chuyển bằng đường biển và khoản tiền lãi chậm thanh toán mà Công ty Phương V phải thanh toán cho Bảo Minh theo Bản án số 01/2020/KDTM-ST ngày 10/01/2020 của Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền là 1.619.702.882 đồng. Tổng cộng Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An phải thanh toán cho Công ty TNHH Phương V là 14.300.774.822 đồng.

Về án phí: Nguyên đơn không phải chịu án phí dân sự sơ thẩm, bị đơn phải chịu án phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, đã được xem xét tại phiên tòa và căn cứ kết quả tranh tụng, Tòa án nhân dân quận Hải An nhận định:

- Về tố tụng:

[1] Về thẩm quyền: Đây là vụ án tranh chấp kiện đòi bồi thường hàng hóa theo hợp đồng vận chuyển bằng đường biển giữa nguyên đơn là Công ty Phương V với bị đơn là Công ty H có địa chỉ trụ sở tại quận Hải An, thành phố Hải Phòng. Công ty Phương V, Công ty H đều có đăng ký kinh doanh, ký hợp đồng đều có mục đích lợi nhuận nên xác định đây là tranh chấp kinh doanh thương mại, theo quy định tại khoản 1 Điều 30, điểm b khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự thì vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Hải An, thành phố Hải Phòng.

[2] Về tư cách tham gia tố tụng: Theo bản án đã có hiệu lực pháp luật, Công ty Phương V phải bồi hoàn số tiền 14.300.774.822 cho Công ty Bảo Minh (được thế quyền của Công ty Hoa S) đối với tổn thất của lô hàng được vận chuyển theo Hợp đồng nguyên tắc về việc vận chuyển hàng hóa số 32/2015/HĐNTVC/HS-PV ngày 01/10/2015 về việc vận chuyển hàng hóa và Phụ lục số 01 Hợp đồng vận chuyển (Số 32/2015/HĐNTVC/HS-PV) ngày 01/8/2016. Xác định người vận chuyển là Tàu Thành Đạt 01-BLC do Công ty H quản lý, khai thác, sử dụng, Khi xảy ra sự cố lỗi hoàn toàn thuộc về người vận chuyển nên theo Điều 77, 79, 87 Bộ luật Hàng hải 2005 thì Công ty Phương V có quyền yêu cầu Công ty H là người vận chuyển hàng hóa bồi hoàn thiệt hại do lỗi đã gây ra. Mặt khác trong vụ việc này, Công ty Phương V là người có quyền lợi và nghĩa vụ bị ảnh hưởng nên có quyền khởi kiện vụ án để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho mình theo Điều 68, Điều 186 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Đây là vụ án kiện kiện đòi bồi thường hàng hóa theo hợp đồng vận chuyển bằng đường biển giữa nguyên đơn là Công ty Phương V với bị đơn là Công ty H liên quan đến các hợp đồng đại lý vận chuyển giữa Công ty Phương V, Công ty Tân Đông Đ, Công ty Hoàng L và Công ty H. Công ty Hoa S bị thiệt hại lô hàng đã được nhận số tiền bồi thường từ Công ty Bảo Minh và đồng thời thế quyền cho Công ty Bảo Minh khởi kiện Công ty Phương V yêu cầu hoàn tiền bồi thường. Công ty Bảo Minh quyền lợi được đảm bảo theo bản án đã có hiệu lực pháp luật nên không còn liên quan đến vụ án này. Đồng thời Công ty H thuê tài chính tàu Thành Đạt 01 – BLC tại Công ty BSL. Đối với tranh chấp đòi bồi thường thiệt hại hàng hóa theo hợp đồng vận chuyển giữa Công ty Phương V và Công ty H thì Công ty Cho thuê tài chính TNHH BIDV-SUMI TRUST không có quyền lợi nghĩa vụ gì liên quan trong vụ án này. Vì vậy không xác định Công ty Hoa S, Công ty Bảo Minh và Công ty Cho thuê tài chính TNHH BIDV-SUMI TRUST là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong vụ án.

[4] Về sự vắng mặt của các đương sự: Người đại diện hợp pháp của bị đơn không có yêu cầu phản tố đã triệu tập hợp lệ lần thứ 2 vắng mặt tại phiên tòa; người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan vắng mặt nhưng có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ điểm b khoản 2 Điều 227, Điều 228 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân quận Hải An, thành phố Hải Phòng tiến hành xét xử vắng mặt bị đơn và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[5] Trong quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn thay đổi yêu cầu khởi kiện, chỉ yêu cầu Công ty H phải thanh toán số tiền mà Công ty Phương V phải hoàn trả cho Công ty Bảo Minh theo Bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền là 14.300.774.822 đồng bao gồm: Tiền bồi thường tương ứng tỷ lệ lỗi 42% là 12.681.071.887 đồng và khoản tiền lãi chậm thanh toán là 1.619.702.882 đồng. Ngoài ra Công ty Phương V không yêu cầu Công ty H phải thanh toán bất kỳ khoản tiền nào khác. Xét việc thay đổi yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn không vượt quá phạm vi yêu cầu khởi kiện ban đầu nên chấp nhận theo khoản 1 Điều 244 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Xét tính pháp lý của các hợp đồng đại lý:

[6] Sau khi ký hợp đồng nguyên tắc số 32 và Phụ lục hợp đồng vận chuyển số 01 với Công ty Hoa S, do không có phương tiện vận chuyển nên Công ty Phương V đã Ký Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng tàu biển số 077/HĐVC/PV-TĐĐ ngày 02/8/2016 với Công ty Tân Đông Đ. Cùng ngày Công ty Tân Đông Đ ký Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng tàu biển số 078/HĐVC/TĐĐ – HL với Công ty Hoàng L. Công ty Hoàng L ký Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng tàu biển 02/08/2016/HĐVC/HL-HA ngày 02/8/2016 với Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An.

[7] Xét về hình thức hợp đồng: Các hợp đồng đều được lập thành văn bản theo đúng quy định tại Điều 535, 536 Bộ luật dân sự 2005. Xét người tham gia hợp đồng kinh tế có thẩm quyền, đầy đủ năng lực hành vi dân sự, hoàn toàn tự nguyện; mục đích của hợp đồng không vi phạm điều cấm của pháp luật, không trái đạo đức xã hội.

[8] Xét về nội dung của hợp đồng: Theo các hợp đồng thì tàu vận chuyển là tàu Thành Đạt 01-BLC, quốc tịch Việt Nam, Trọng tải 3.232,8MT. Công ty H là đơn vị trực tiếp vận chuyển hàng hóa của Công ty Hoa S trên Tàu Thành Đạt 01-BLC. Tàu này Công ty H thuê tài chính của Công ty BSL. Hàng hóa vận chuyển là 131 cuộn/2.708,96 tấn thép cuộn cán nguội của Công ty Hoa S. Trên cơ sở các hợp đồng đã ký, ngày 07/8/2016, Công ty Phương V và Công ty Hoa S ký Phiếu vận chuyển số 06/PVC người gửi hàng là Công ty Hoa S; cùng ngày Công ty Phương V ký Phiếu vận chuyển số 01/PVC với Công ty H (người ký phiếu là thuyền trưởng tàu Thành Đạt 01-BLC), người gửi hàng là Công ty Phương V. Như vậy, Công ty H nhận khối lượng 131 cuộn/2.708,96 tấn thép cuộn cán nguội tại cảng SSIT, Phú Mỹ để vận chuyển đến cảng Nghi Sơn, Thanh Hóa trên tàu Thành Đạt 01-BLC.

[9] Từ phân tích tại mục [6], [7], [8] xét thấy hợp đồng đại lý vận chuyển bằng đường biển giữa Công ty Phương V, Công ty Tân Đông Đ, Công ty Hoàng L và Công ty H cùng thống nhất, thỏa thuận ký kết hợp đồng bởi những người có thẩm quyền, đầy đủ năng lực trách nhiệm dân sự, khi ký kết hợp đồng các bên tự nguyện, không bị ép buộc, hình thức và nội dung hợp đồng không vi phạm các điều cấm, không trái pháp luật và trái đạo đức xã hội phù hợp với quy định của pháp luật theo Điều 535, 536 Bộ luật Dân sự 2005. Do vậy hợp đồng này là hợp pháp, là căn cứ pháp lý để các bên thực hiện. Quá trình thực hiện hợp đồng Công ty H gây ra sự cố mất mát hàng hóa dẫn đến Công ty Phương V phải bồi hoàn thiệt hại cho Công ty Bảo Minh (là người nhận thế quyền của Công ty Hoa S) nên Công ty Phương V đã khởi kiện Công ty H là người trực tiếp vận chuyển hàng hóa ra Tòa án là có căn cứ.

[10] Xét việc thực hiện hợp đồng của các bên: Sau khi nhận hàng, vào lúc 07 giờ 00 phút ngày 08/8/2016, tàu Thành Đạt 01-BLC rời cảng SSIT Phú Mỹ theo hành trình. Đến khoảng 23 giờ cùng ngày 08/8/2016, đã xảy ra đâm va với tàu Guo Shun 21 tại tọa độ 11 07'44N – 108 55'45^E tại vùng biển Bình Thuận. Toàn bộ số hàng bị chìm theo tàu Thành Đạt 01-BLC gồm 131 cuộn thép cán nguội.

- Xét yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn:

[11] Xác định căn cứ bồi thường: Sau khi sự cố xảy ra, theo Bản án số 01/2020/KDTM-ST ngày 10/01/2020 của Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng đã xác nhận mức độ lỗi của tàu Guo Shun 21 là 58%, lỗi của tàu

Thành Đạt – 01 là 42%. Bản án tuyên xử: Buộc Công ty Phương V phải bồi hoàn số tiền 12.681.071.887 đồng và tiền lãi chậm thanh toán tính đến ngày xét xử sơ thẩm 10/01/2020 là 1.619.702.882 đồng cho Tổng Công ty Bảo Minh. Tổng số tiền là 14.300.774.822 đồng. Như vậy theo Điều 92 Bộ luật tố tụng dân sự thì đây là những tình tiết không cần phải chứng minh và là chứng cứ khi xem xét giải quyết vụ án.

[12] Theo thỏa thuận tại các hợp đồng đại lý, cụ thể là Hợp đồng đại lý vận chuyển hàng hóa bằng tàu biển số 02/08/2016/HĐVC/HL-HA ngày 02/8/2016 giữa Công ty Hoàng L và Công ty H: Tại Mục 9 của hợp đồng hai bên thỏa thuận: *Nếu trong quá trình vận chuyển xảy ra ướt, hư hỏng hàng, móp méo và thiếu hụt chủ tàu phải bồi thường 100% theo đơn giá tại cảng dỡ.* Theo phần a mục 11 của hợp đồng hai bên thỏa thuận về trách nhiệm của Công ty H như sau: *Nếu để hàng hóa bị ướt, hư hỏng, mất mát, móp méo thì phải có trách nhiệm bồi thường theo giá bán tại Cảng dỡ (theo chủ hàng).*

Như vậy, căn cứ Điều 546 Bộ luật dân sự 2005, khoản Điều 77 của Bộ luật Hàng hải năm 2005, theo hợp đồng đại lý vận chuyển Công ty H là người có trách nhiệm bồi thường thiệt hại trong việc mất mát hàng hóa.

[13] Về mức bồi thường: Theo Bản án số 01/2020/KDTM-ST ngày 10/01/2020 của Tòa án nhân dân quận Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng đã có hiệu lực pháp luật đã xác nhận mức độ lỗi của tàu Thành Đạt 01-BLC là 42% tương ứng với số tiền 12.681.071.887 đồng. Đây là tình tiết không phải chứng minh theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 92 Bộ luật tố tụng dân sự. Số tiền lãi suất chậm trả mà Công ty Phương V phải thanh toán cho Công ty Bảo Minh theo quyết định của bản án là 1.619.702.882 đồng. Như vậy tổng số tiền Phương V phải bồi hoàn thiệt hại cho Công ty Bảo Minh theo bản án đã có hiệu lực pháp luật là 14.300.774.882 đồng. Căn cứ các điều 77, 79, 87, khoản 1, 5 Điều 173 Bộ luật Hàng hải 2005, Công ty H là chủ tàu Thành Đạt 01-BLC phải có trách nhiệm thanh toán cho Công ty Phương V khoản tiền bồi thường thiệt hại mà Công ty Phương V phải bồi hoàn cho Công ty Bảo Minh theo các hợp đồng đại lý vận chuyển đã ký với số tiền là 14.300.774.822 đồng là có căn cứ nên cần chấp nhận.

[14] Ngoài ra nguyên đơn không yêu cầu Công ty H thanh toán thêm bất kỳ khoản tiền nào khác.

[15] Từ những phân tích trên, Công ty H phải bồi thường cho Công ty Phương V số tiền là 14.300.774.822 đồng thiệt hại của lô hàng 131 cuộn/2.708,96 tấn thép cuộn cán nguội được vận chuyển trên tàu Thành Đạt 01-BLC thuộc Công ty H quản lý, khai thác đã bị mất.

[16] Về nghĩa vụ chậm thi hành án: Theo quy định tại Điều 13 Nghị quyết số 01/2019/NQ- HĐTP ngày 11/01/2019 hướng dẫn áp dụng một số quy định của

pháp luật về lãi, lãi suất, phạt vi phạm của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao, kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án cho đến khi thi hành án xong, bên phải thi hành án còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo mức lãi suất cơ bản của ngân hàng Nhà nước quy định tương ứng với thời gian chưa thi hành án.

- Về án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm:

[17] Do chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn nên bị đơn phải chịu án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm theo khoản 2 Điều 26 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Công ty H phải chịu 122.300.774 đồng án phí dân sự sơ thẩm. Nguyên đơn không phải chịu án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm,

[18] Về quyền kháng cáo của các đương sự: Các đương sự được quyền kháng cáo bản án theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 30, điểm b khoản 1 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, Điều 147, điểm b khoản 2 Điều 227, Điều 228, Điều 244 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các điều 535, 536, 542, 546 của Bộ luật Dân sự 2005; các điều 357, 468 Bộ luật dân sự 2015; các điều 77, 79, 87, khoản 1, 5 Điều 173 Bộ luật Hàng hải 2005; Điều 306 Luật Thương mại 2015; Nghị quyết số 01/2019/NQ- HĐTP ngày 11/01/2019 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao; Điều 26 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Công ty TNHH Phương V buộc Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An phải thanh toán trả tiền bồi thường cho Công ty TNHH Phương V số tiền là 14.300.774.882 đồng (Mười bốn tỷ ba trăm triệu bảy trăm bảy mươi tư nghìn tám trăm tám mươi hai đồng).

Kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án cho đến khi thi hành án xong, bên phải thi hành án còn phải chịu khoản tiền lãi của số tiền còn phải thi hành án theo mức lãi suất quy định tại Điều 357, Điều 468 của Bộ luật Dân sự năm 2015, trừ trường hợp pháp luật có quy định khác.

2. Về án phí:

- Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An phải chịu 122.300.774 đồng (Một trăm hai mươi hai triệu ba trăm nghìn bảy trăm bảy mươi tư đồng) tiền án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm.

- Công ty TNHH Phương V không phải chịu án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm. Trả lại Công ty TNHH Phương V số tiền 62.900.000 đồng (Sáu mươi hai triệu chín trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng án phí đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0004734 ngày 09/6/2022 tại Chi cục Thi hành án dân sự quận Hải An, thành phố Hải Phòng.

3. Về quyền kháng cáo:

- Công ty TNHH Phương V được quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án.

- Công ty Cổ phần Vận tải biển Hải An, Công ty Cổ phần Đại lý Vận tải biển Hoàng L, Công ty TNHH Vận tải Tân Đông Đ được quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày nhận được bản án hoặc bản án được niêm yết theo quy định của pháp luật.

4. Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án dân sự được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND TP. Hải Phòng;
- VKSND TP. Hải Phòng;
- VKSND quận Hải An;
- Chi cục THA DS quận Hải An;
- Các đương sự;
- Lưu: HS, VP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN- CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Thị Hằng

Nguyễn Thị Hằng

